

تأثیر رژیم‌های مختلف آبیاری و تنظیم‌کننده‌های رشدی بر ویژگی‌های رشدی کاسنی پاکوتاه (*Cichorium pumilum* jacq.)

الهام ارجمند قجور^۱، وحید سرابی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی دانشگاه شهیدمدنی آذربایجان

۲- استادیار گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی دانشگاه شهیدمدنی آذربایجان

چکیده

کمبود آب در نواحی خشک و نیمه خشک جهان یکی از عوامل محدودکننده‌ی رشد و نمو گیاهان محسوب می‌شود. بدین منظور، پژوهشی با کاربرد تنظیم‌کننده‌های رشدی و با بررسی خصوصیات رویشی گیاه کاسنی پاکوتاه تحت رژیم‌های مختلف آبیاری در گلخانه‌ی تحقیقاتی دانشکده‌ی کشاورزی دانشگاه شهیدمدنی آذربایجان در سال ۱۳۹۶ انجام شد. آزمایش بصورت فاکتوریل بر پایه‌ی طرح بلوک‌های کامل تصادفی در ۵ تکرار انجام شد که فاکتور اصلی شامل رژیم‌های مختلف آبیاری (آبیاری در حد ظرفیت زراعی، ۷۰ درصد تخلیه رطوبتی و ۹۰ درصد تخلیه رطوبتی) و فاکتور فرعی شامل محلول‌پاشی در پنج سطح (بدون محلول‌پاشی، محلول‌پاشی متیل جاسمونات با غلظت ۲۵ میکرومولار، محلول‌پاشی یونیکونازول با غلظت ۱۰۰ میلی‌گرم در لیتر، محلول‌پاشی سایکوسل با غلظت ۲۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر و محلول‌پاشی باکتری‌های محرک رشد با غلظت ۲۵۰ میلی‌لیتر در لیتر) بودند که اعمال این تیمارها در سه مرحله‌ی رشدی گیاه (۴ تا ۶ برگ، ۸ تا ۱۰ برگ و مرحله‌ی ساقه‌روی) انجام شد و همزمان با محلول‌پاشی دوم اعمال تنش صورت گرفت. نتایج نشان داد که تنش خشکی موجب می‌شود که تعداد و طول برگ، سطح برگ، وزن خشک ریشه و بخش‌های هوایی کاهش یافته و طول ریشه‌ی اصلی افزایش یابد. کاربرد تنظیم‌کننده‌های رشد گیاهی در شرایط تنش خشکی شدید موجب شد که طول ریشه‌ی اصلی، تعداد ریشه‌های جانبی، تعداد برگ، وزن خشک ریشه و بخش‌های هوایی در بوته‌های کاسنی پاکوتاه در مقایسه با تیمار شاهد به میزان کمتری کاهش یافته و گیاه تحمل بیشتری در شرایط تنش خشکی داشته باشد. از اینرو، استفاده از تنظیم‌کننده‌های رشد گیاهی بخصوص یونیکونازول به مصرف بهینه آب کمک کرده و می‌تواند به هنگام مواجهه با تنش شدید رطوبتی در خاک کمک شایانی کند.

واژگان کلیدی: باکتری محرک رشد، تنش خشکی، تنظیم‌کننده‌های رشدی، ویژگی‌های رشدی